

Premium

'Den Haag, trek je portemonnee en saneer die cokesfabriek'

Robbert Minkhorst

Vandaag om 06:45

IJMOND

Verontrust waren de raadsleden Kelly Uiterwijk (uit Beverwijk) en Peter Stam (Velsen-Noord) al over de uitstoot van Tata Steel. Het RIVM-rapport over luchtverontreiniging in de IJmond heeft hun zorgen eigenlijk alleen maar vergroot.

Je mag ze allebei 'Tata-watcher' noemen. Kelly Uiterwijk van de fractie Vrij! in de gemeente Beverwijk, en Stam uit buurgemeente Velsen. Ze volgen de verrichtingen van de staalfabriek op de voet en zijn daarnaast bovengemiddeld kritisch op hun eigen gemeentebesturen.

Uiterwijk vroeg bijvoorbeeld het speeddebat aan dat tot het - abrupte - opstappen leidde van wethouder Haydar Erol in Beverwijk. Stam is in Velsen de aanjager van het spervuur aan raadsvragen over het gewraakte GGD-rapport over longkanker, waar de naam Tata niet in genoemd mocht worden.

Nuchter

„Als je nuchter nadenkt is dit wat we al jaren weten”, zegt Velsenaar Stam, raadslid voor de LGV. Al kost het hem direct moeite om op dit dossier 'nuchter te blijven' - waarvoor hij zich verontschuldigt. „Ze zijn zo langzaam de boel hier aan het vergiften. Ze moeten zich allemaal schamen. Het is onacceptabel dat we die situatie laten voortduren om economische redenen. Ik heb eigenlijk maar één vraag: Wanneer gaan we eindelijk eens echt wat doen? Iedereen moet de schijnheiligheid van zich afwerpen en verantwoordelijkheid gaan nemen.”

„Veel wisten we al en dit is het eerste rapportage die wél de connectie met Tata maakt”, valt Uiterwijk in. „Maar het zorgwekkende is dat de uitstoot sinds de grafietregens met een factor vijf is verhoogd.” En dat niet alleen, vervolgt ze: „Dit gaat over de depositie - de neerslag. Niet eens zozeer wat je inademt. Je moet ook aannemen dat we de fijnstof en de ultrafijnstof inademen.”

(Tekst gaat door onder de foto)

Dat is zeker waar, erkent Stam. „Sinds de grafietregens zijn we dik twee jaar verder. Het is alleen maar slechter geworden.” Onderzoekers kwamen bij hem in de tuin monsters opnemen. „Ik had me opgegeven. Ik was nieuwsgierig wat eruit ging komen.”

Grens

„Niemand is tegen Tata, maar wij trekken de grens bij gezondheid”, zegt het Beverwijkse raadslid. „Het kan niet zo zijn dat onze kinderen ziek worden omdat ze naast Tata wonen.”

Kinderen die opgroeien onder de rook van staalproducent Tata Steel, zo concludeerde het RIVM, worden blootgesteld aan tot dertig keer méér lood en tot vijfendertig keer méér kankerverwekkende pak's dan kinderen die niet in de buurt van de staalfabriek opgroeien. Dat kan hun ontwikkeling schaden en ze later in het leven kanker bezorgen. Ze lopen het meeste risico in Wijk aan Zee.

Zowel Uiterwijk als Stam ziet in de cokesfabriek 2 op het complex van de staalfabriek een boosdoener: verouderd en vervuילend. „Als je weet wat de cokesfabriek 2 uitstoot, weet je dus ook waar het vandaan komt”, redeneert Stam. Uiterwijk: „Dat is een van de grote veroorzakers van de luchtvervuiling. Die fabriek moet je of dusdanig renoveren, of sluiten.”

Tata Steel beroept zich op de eigen routekaart, waarin voor honderden miljoenen euro's aan milieu-investeringen zijn aangekondigd. Uiterwijk: „Ik zie daar op korte termijn geen doorbraak in.”

(Tekst gaat door onder de foto)

Ze vervolgt: „Als er geen snelle verbetering in zit, moeten we mogelijk tot drastische handhaving overgaan. Gaat Tata dat niet doen, dan riskeer je sluiting.”

Stam: „Het kabinet heeft voor zes miljard aan milieu- en klimaatmaatregelen aangekondigd. Den Haag, trek je portemonnee en saneer die cokesfabriek.”

Toekomst

Gedeputeerde Jeroen Olthof van de provincie Noord-Holland wierp donderdag de vraag op of Tata Steel wel in de IJmond een toekomst heeft. „Dat is een vraag die je kunt stellen”, vindt Stam. „Maar hij kan het nooit waarmaken. Zo’n fabriek is niet 1,2,3 weg.”

Uiterwijk: „Ik zit op de lijn van Tata op de kortst mogelijke termijn zo gezond als mogelijk maken. Het is spierballentaal van de gedeputeerde. Dat schept bepaalde

verwachtingen.”
Tata Steel. In: Zeg Kelly Uiterwijk.

© Fotocollage Mediahuis